

Міністерство агропромислового комплексу України

Уманська сільськогосподарська академія

328403

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ АПК В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Наукова бібліотека
Уманського національного університету садівництва
для обробки документів

Умань – 1998

ББК 28+42.35

ВІК — 43

Збірник наукових праць Уманської сільськогосподарської академії "Використання ресурсів АПК в умовах формування ринкової економіки". – Умань: Уманська сільськогосподарська академія, 1998. – 169 с.

Друкується за постановою вченої ради Уманської сільськогосподарської академії від 23 квітня 1998 року (протокол № 4).

Відповідальний редактор:

О. І. Здоровцов – доктор економічних наук, професор

Редакційна колегія:

Лотоцький І. І.	– доктор економічних наук, професор
Поліщук М. П.	– доктор економічних наук, професор
Уланчук В. С.	– доктор економічних наук, професор
Шестопаль О. М.	– доктор економічних наук, професор
Дмитрук Б. П.	– кандидат економ. наук, доцент

© Уманська сільськогосподарська академія, 1998

ISBN 966-95403-14-5

ЗВІРІВНИЦТВО – ПРИБУТКОВА ГАЛУЗЬ

Дяченко М. І., кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Глибока економічна криза, в якій знаходиться весь аграрний сектор, негативно вплинула і на галузь звірівництва. В недалекому минулому вона була прибутковою. Сьогодні без цільових дотацій, безпосередньо виробнику продукції звірівництва, ця галузь стала збитковою і може бути навіть знищеною. Тому для більш ефективного виробництва продукції звірівництва необхідно приділяти більше уваги цій галузі і в першу чергу шляхом надання їй державної підтримки.

Одним із вузькоспеціалізованих господарств, яке займається вирощуванням продукції звірівництва, є КСП "Червона Поляна" Добровеличківського району Кіровоградської області. Наявні основні засоби, земельні угіддя в даному господарстві сприяють розвитку кліткового звірівництва. Оскільки кліткове звірівництво не може існувати тільки на кормах, які виробляються в господарстві, тому не потрібні великі площі сільськогосподарських угідь. В звірівничому господарстві потрібно мати не більше 50 га сільськогосподарських угідь (в тому числі 40 га ріллі) і 10 корів на кожну тисячу самок основного стада.

КСП "Червона Поляна" займається розведенням і вирощуванням трьох видів кліткових хутрових звірів – лисиці, норки, кролики. Як засвідчує досвід, ферми трьох і навіть чотирьох видів звірів були і залишаються економічно більш стійкими в порівнянні з господарствами, які мають один або два види звірів.

Шляхом реорганізації та впровадження нових форм організації праці господарство здійснює виробництво кліткового хутра на промисловій основі і в даний час є важливою галуззю народного господарства країни. При важкому фінансовому стані господарств в даний період, коли сільськогосподарська продукція здавалась державі по дуже низьким закупівельним цінам (нижче собівартості), дрібні звірівничі ферми, навіть при незначному виході молодняки (2,4 щеняти на самку в середньому) і низькій якості хутра являлись значним джерелом грошових прибутків. Разом з тим, зустрічаються висловлювання, що кліткове звірівництво не є засобом підйому економіки слабких господарств і воно може розвиватися лише на базі високорозвинутого сільськогосподарського виробництва пропорційно збільшенню виробництва продукції тваринництва і масштабів їх переробки.

Практика спеціалізованих звірівничих господарств показує, що найбільш оптимальна кількість поголів'я основного стада – 7-8 тис. самок, у тому числі не більше 1 тис. самок голубого пестця і не більше 1,5 тис. самок лисиць. При дуже сприятливих умовах (близькість і достатність кормової бази) звірівниче господарство може мати 10-11 тис. основного стада самок. Поголів'я звірів в КСП "Червона Поляна" з 1989 по 1996 рік не змінювалось (табл. 1). При реформуванні даного господарства, наприклад, в спільне підприємство або у відкрите акціонерне товариство з часткою акцій м'ясокомбінатів і інших підприємств або фірм, які будуть планомірно забезпечувати кормами господарство, є можливість збільшити вихід щенят на одну самку і довести поголів'я звірів до 10-11 тис. гол. Найбільший вихід щенят норки – 0,37 голів, лисиці – 4,7 голів було отримано в 1989 році. В кращому звірогосподарстві України "Сокальському" вихід щенят коливається у межах від 5,2 до 6,1 гол. на одну самку.

Економічна ефективність галузі звірівництва
в КСП "Червона Поляна"

Показники	1992 р.	1993 р.	1994 р.	1995 р.	1996 р.
<i>Поголів'я норки, гол.</i>					
самки	6376	6400	6400	6400	6400
самці	1518	1424	1424	1424	1470
<i>Поголів'я лисиці, гол.</i>					
самки	960	960	960	960	960
самці	216	216	216	216	216
<i>Приплід молодняка на 1 самку, гол.</i>					
норки	4,25	4,17	2,94	3,37	2,66
лисиці	3,64	4,51	4,28	4,12	3,93
<i>Реалізаційна ціна однієї шкурки, грн.</i>					
норки	264	30	113	137	39,6
лисиці	723	153	306	410	84,1
<i>Собівартість реалізованої шкурки, грн.</i>					
норки	80,7	16,0	45,0	83,7	39,6
лисиці	185,9	40,5	88,1	202,2	78,2
<i>Рівень рентабельності, %</i>					
норки	254,4	96,3	147,8	64,2	-
лисиці	294,5	288,7	247,3	103,2	7,5

племзаводі "Пушківський" (Російська Федерація) від 5,0 до 6,2 гол. В Данії, наприклад, вихід щенят на одну самку норки коливається від 4,9 до 6,2 гол. в цілому по країні. Проте за останні роки приплід молодняка норки на одну самку значно знизився. Так, в 1996 році порівняно з 1992 роком він був нижчий на 1,59 гол., а приплід молодняка лисиці на 1 самку – збільшився в порівнянні з 1992 роком на 0,28 гол. Коливалась по роках і собівартість шкірки норки і лисиці (табл. 1). Найвища собівартість шкірки норки була в 1995 році і становила 83,7 грн., найнижчою – в 1993 році – 15,7 грн. В той час як реалізаційна ціна шкірок найвищою була в 1992 році і становила: норки – 254 грн., лисиці – 723,4 грн. В результаті низької платоспроможності підприємства частина шкірок використовувалась на здійснення бартерних операцій. Так, в 1996 році всі шкірки норки господарство обміняло на корми. Цим в значній мірі пояснюється збитковість продукції, так як бартерні операції негативно вплинули на економічні показники КСП "Червона Поляна".

Збитковість звірівничого господарства пояснюється погіршенням в останні роки забезпечення господарства кормами. Так, внаслідок порушення планових поставок кормів із-за надзвичайно високих транспортних витрат стало неможливо закупляти рибу в країнах Балтії і на Далекому Сході. Дефіцит цього надзвичайно необхідного виду кормів став заповнюватись рибними відходами, які по якості звично поступаються натуральній рибі. Причому ціни на рибні відходи майже такі, як і на рибу.

Узагальнюючи вищесказане, можна зробити висновок, що більшість існуючих проблем організації виробництва продукції звірівництва можна вирішити шляхом надання господарству кредитів, як основи підтримки нормального функціонування даної галузі.

УДК 331.103

ДОСВІД СТАНОВЛЕННЯ ПРИВАТНО-ОРЕНДНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Бурик А. Ф., кандидат економічних наук, професор
Роєнко О. А., аспірант

В ході ринкових перетворень в Україні члени колективних сільськогосподарських підприємств набули прав власності на майнові

© Бурик А. Ф., Роєнко О. А.